

URBACT HÍRLEVÉL

2010. április

06

URBACT HÍRLEVÉL

Előregedés és foglalkoztatás; határon átnyúló együttműködések

**Fókuszban:
Előregedés és foglalkoztatás:
kihívás a helyi politikák számára**

Összefoglaló Annamaria Simonazzi, az Active Age tematikus hálózat vezető szakértőjének elemzéséből

Mit tehet a nemzeti és a helyi politika az idősök társadalmi bevonásáért és munkaerő-piaci elhelyezkedésük elősegítése érdekében?

A korszerkezet radikális változásai jelentős hatással vannak a munkaerő-piacra. Napjainkban a magas várható élettartam a foglalkoztatottak/nyugdíjasok arányának jelentős csökkenéséhez vezet a nyugdíjasok javára. Azonban a munka továbbra is az elsődleges eszköz, amely által a lakosság szükségleteit és társadalmi-gazdasági igényeit kielégíti, a magas foglalkoztatási ráta pedig az egyetlen mód a jóléti rendszerek hosszú távú

fenntarthatóságának biztosítására. Ahhoz, hogy az idősök számára több lehetőség nyíljon a munkával töltött évek meghosszabbítására, mind helyi, mind nemzeti szinten aktív korúakat célzó stratégiák szükségesek.

Idősebb korú munkavállalók: költségesebb és kevésbé termelékeny munkaerő?

Az idősebb korú dolgozókat általában költségesebb munkaerőnek tekintik. Igaz, hogy a rangidősségen alapuló bérrendszer növekvő munkaerő költségeket von maga után az idősebb korosztályt tekintve, a rugalmasabb fizetési rendszer azonban elősegítheti a munkahely biztosítását és a foglalkoztathatóságot az idősebbek számára a csökkenő relatív költségek által. Emellett a reform negatív bevételi hatásait is figyelembe kell venni, melyet súlyosbíthat az életciklus előrehaladtával egyre bizonytalanabbá váló karrier.

Emellett az idősebb korosztályt kevésbé termelékeny munkaerőnek is tartják. Ugyan az empirikus kutatások azt mutatják, hogy a termelékenység nő a korrallal; a vezetők ezzel ellentétben a negatív összefüggésre hívják fel a figyelmet. A tapasztalat, stabilitás és megbízhatóság egyre inkább alulértékeltnek tűnik, ahogy a képességek kimerülésének és elavulásának képzésekkel és munkaszervezéssel történő csökkentési lehetőségei is.

Megfelelő ösztönzők a nemzeti és helyi szinten

A nemzeti szintű politikák egyrészt a gazdasági rendszer egészére irányulnak, mint például a munkaerő-piac szabályozásainak egyszerűsítése, másrészt az egyéni munkavállalókat célozzák, mint például a szakképzést és életen át tartó tanulást célzó intézkedések.

Nagyobb rugalmasság a nyugdíjazásban, fokozatos nyugdíjazás, nyugdíjazás és a munka kombinációi, valamint a munkaminőség javítása is elősegítheti a nyugdíjazás késleltetését. A generációk közötti szolidaritás, a fiatalok és idősek közötti tapasztalatcsere ösztönzését célzó stratégiák (mentorálási rendszer) is lehetőséget teremtenek a cégek számára az idősek megtartásának elősegítésében.

Ennek ellenére a munkahelyek hiánya generációkon átívelő probléma marad: a munkával töltött évek számának kiterjesztését célzó intézkedések inkább a fiatal generációk kilátásaira vannak hatással, ugyanis, ha az időseknek több lehetősége van, a fiataloknak kevesebb, és fordítva. Ezért a makrogazdasági intézkedéseknek biztosítania kell a teljes munkaerő kereslet olyan szintjét, ami a munkahelyekért folyó generációk közötti versenyt megakadályozza.

Helyi szinten az aktív munkaerő-piaci stratégiák megvalósítása sokkal gyakrabban épít minden szereplő bevonására, egyes célcsoportokra éppúgy, mint a helyi hatóságokra és az általánosan érintett szereplőkre. A siker kulcsa az idős munkavállalók és munkaadók bevonása az állami politikák megvalósításába, például az idősebb munkaerő profittermelésének növelését célzó tervek közös kidolgozásába, vagy egyszerűen az idősek foglalkoztatásából adódó potenciális üzleti haszon iránti figyelem felkeltésébe.

Az URBACT Active Age projektben résztvevő városok tapasztalatai

A Róma városa által vezetett Active Age projektben kilenc európai város vesz részt. A tapasztalatcsere egyik témája a foglalkoztatás, mely szorosan összefonódik az egészségügyi, gondozási témákkal és a társadalmi bevonás kérdéseivel. A következőkben bemutatásra kerül néhány, az idősek foglalkoztatására kidolgozott megoldás:

- Edinburgh az idősek rugalmas munkavégzési gyakorlatát segíti elő a munka hatékonyabb szervezése által (beleértve a munka és élet összeegyeztetését); a város bevezette az idősek véleményének kikérését a döntéshozatali folyamatban.
- Maribor a nyugdíjazásra fókuszál és olyan stratégiákon, kezdeményezéseken dolgozik, melyek a munkából a nyugdíjba való átmenet megkönnyítésére irányulnak, mint például a nyugdíjazás utáni tevékenységek tervezése, ami a nyugdíjazás negatív gazdasági hatását csökkentheti.
- Róma egy mintaprojekt keretében továbbfejleszti az 50 év feletti munkanélkülieknek nyújtott tájékoztatói és tanácsadási szolgáltatásait annak érdekében, hogy előmozdítsa a szakmai átképzést és egyéni vállalkozások alapítását.

- Thessaloniki a munkavállalók és munkaadók közötti információcsere erősítésén dolgozik annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet az idősebb munkavállalókra a képzés és szolgáltatások terén nyíló munkaerő-piaci lehetőségek tekintetében.

A helyi stratégiaalkotás során figyelembe kell venni a térség társadalmi-gazdasági háttérét, valamint ki kell aknázni a célcsoporthoz való közelséget, ösztönözni kell az érintettek bevonását, fel kell kérni az embereket, hogy vegyenek részt a stratégia kidolgozásában és végrehajtásában. Így a döntéshozók tanulhatnak a tapasztalatcseréből, a jó (és rossz) példákából.

Dióhéjban

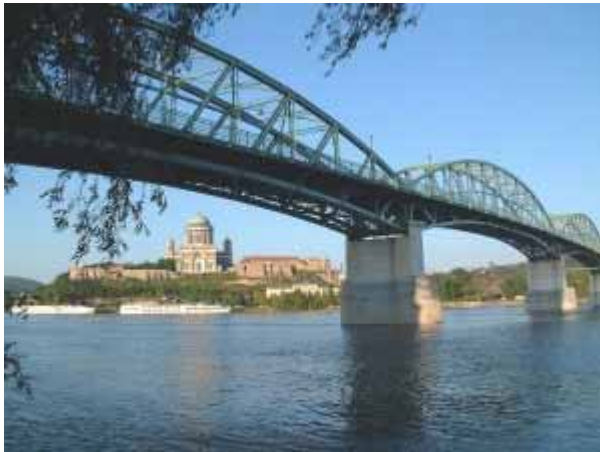
A nemzeti és helyi politikák céljai között megjelenik az idősebb népesség foglalkoztatási arányának növelése. Az arányokat még mindig erősen meghatározzák a nemzeti foglalkoztatási modellek és a különböző jóléti rendszerek, melyek történelmi, társadalmi és kulturális modelleket is tükröznek.

További részletek:

- **A teljes cikk megtalálható az URBACT weboldalon.**
- **Active Age hálózat aloldala**

RIPORT: Határon átnyúló városi térségek Európában

Az EGTC URBACT projekt megállapításai

Az **EGTC** egyike a nyár előtt befejeződő hat URBACT projekteknek. Az EGTC projekt hét partnere két éven keresztül fáradozott azon, hogy a kormányzásra összpontosítva határon átnyúló együttműködéseket hozzon létre a városok között. Ludivine Salambo, a **MOT** projekt koordinátora számol be a végső eredményekről. A MOT szervezete a francia határon átnyúló területek hálózatos együttműködésével kapcsolatos technikai segítségnyújtásról hivatott gondoskodni.

Napjainkban a 27 EU tagállamban a városok közötti határon átnyúló együttműködések számos, különböző kapcsolati formát fednek le, ideértve olyan példákat is, mint a Rajnán átívelő francia-német híd, a francia-spanyol kórház Puigcerdá városban; a turizmus közös támogatása és a tömegközlekedési hálózatok

közös menedzselése. A projektek, lehetnek akár operatívak, vagy kapcsolódhatnak a közös stratégiai fejlesztésekhez, de mindenképp kapcsolatban állnak azokkal a kihívásokkal, amelyekkel minden régióknak szembe kell néznie, és gyakran kihatnak a helyi városközpontokra is.

Egy nemrégiben készült felmérésben szereplő 60 európai határon átnyúló városeyüttes operatív intézményi felépítései változatosak. Néhány városeyüttes egyszerű együttműködési egyezményrel is beéri, míg mások non-profit szervezeteket alakítanak vagy az EGTC (Európai Területi Együttműködési Csoportosulás) típusú megoldást választják. Az EGTC egy 2007-ben létrehozott jogi eszköz, melyet a Régiók Bizottsága támogat. Az EGTC lehetőséget biztosít a különböző országok számára, hogy a határon átnyúló projektekhez kapcsolódó döntéshozatalban együtt vegyenek részt, és kiegészíti a már meglévő eszközöket az érintett térségekben.

Irányítási struktúra: a projektek sikerének kulcsa

Bár még kísérleti fázisban van ennek vizsgálata, de a kormányzás, irányítás szerepe kulcsfontosságú a városok közötti határon átnyúló együttműködések kapcsán. „Összetett irányítási struktúra gyakran tapasztalható az egyes projekteknél is, holott ez az együttműködésnek csak a keretrendszerét jelenti, az erőforrások közös használatát, amely olyan fejlesztéseket

tesz lehetővé, amelyek a lakosok életkörülményeit javítják.”

A Helyi Cselekvési Tervek és vitafórumok központi témájaként kormányzási és irányítási kérdéseket választva, az EGTC projekt elsőként ismerte fel ezen együttműködések javításának központi szerepét: hogyan lehet politikailag, technikailag és pénzügyileg jól megszervezni a projekt menedzselését? A projekt számos következtetésének kiindulópontja közös: fontos összeállítani egy lelkes technikai csapatot a projektek rendszeres nyomon követésének biztosítására, szükséges a technikai és politikai szintek közötti kapcsolódás biztosítása; valamint fel kell ébreszteni az érdeklődést a fejlesztési ambíciókkal bíró projektek kapcsán, ami vonzza a médiatudósításokat, hogy a helyi választott tisztviselők támogatását is elnyerje a projekt.

A projekt ideje alatt Strasbourg-Ortenau „eurokörzet”, amely korábban egy „egyszerű” együttműködés volt, úgy döntött, hogy EGTC-vé alakul. A MOT szükségesnek érezte egy a kölcsönösséget támogató strukturált keretrendszer létrehozását: „A nyelvi és kulturális különbségek nehézségein, valamint az eltérő politikai összefüggéseken túlmenően, a határon átnyúló együttműködések egyik fő kihívása, hogy nagyon sok ember van bevonva, akiknek gyakran nagyon eltérő szerepük van az önkormányzatokon belül.”

Intézkedések a civil társadalom bevonására

Az EGTC projekt másik következtetése, hogy egy közös politika akkor lesz a leginkább elfogadott, ha az számításba veszi a polgárok és a társadalmi, gazdasági résztvevők elvárásait. Az említett ötletek között voltak események, gyakran sporthoz kapcsolódó rendezvények, amelyekbe be lehetett vonni a határ mindkét oldaláról a lakosságot, de még

internetes oldalakat és a kormányzati struktúrán belül elhelyezkedő testületeket is említettek, amelyek lehetővé teszik a civil társadalom számára intézményi döntéshozók közvetlen megszólítását. „Rendkívül fontos tájékoztatást adni az együttműködésről és a határmenti életéről, hogy a lakosság támogassa a projektet.”

A határon átnyúló kapcsolatok elsődleges nemzeti és európai prioritást jelentenek

Az EGTC projekt során az együttműködők ajánlásokat is megfogalmaztak az európai és nemzeti intézmények számára. „A város-együttesek a közösségi politikák kísérleti színterei; ezért támogatnunk kell fejlesztésüket.”

Ne hagyja ki!

A május 6-án és 7-én tartandó utolsó konferencián, Esztergomban az EGTC projekt szétszítja a határon átnyúló projektekbe bevont városokra vonatkozó dokumentumcsomagot. Ez tartalmazni fog egy kézikönyvet, amely összegyűjti az eltelt két év tapasztalatait a közös munkáról, valamint benne lesznek a partnerek által használt helyi akciótervek kidolgozására irányuló módszerek, a projekt legfontosabb tanulságai, valamint a nemzeti és európai szintek számára megfogalmazott ajánlások.

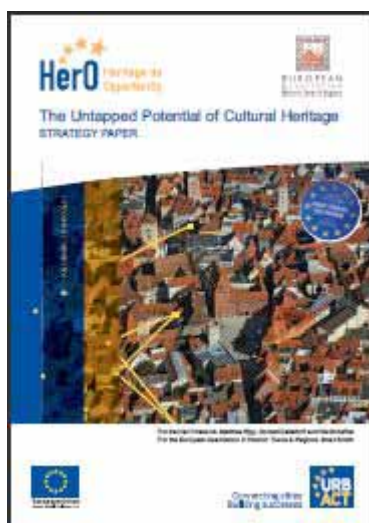
További részletek:

- [EGTC – URBACT honlap](#)
- [Az EGTC projekt esztergomi zárókonferenciájáról további információ \[itt\]\(#\).](#)

URBACT HÍREK

A kulturális örökség kiaknázatlan lehetősége: katalizátor a fenntartható városfejlődés és egy nemzetközileg versenyképes Európa számára

Az URBACT-nek van egy saját hőse (HERO). Találó név egy ambíciózus projektnek, amely egy stratégiai dokumentumot jelentett meg az alábbi címmel: *"A kulturális örökség kiaknázatlan lehetősége – katalizátor a fenntartható városfejlődés és egy nemzetközileg versenyképes Európa számára"*. A dokumentum határozottan érvel amellett, hogy a városi dimenziót integrálni kell az EU kohéziós politikájába, különös tekintettel a kulturális örökségre és történelmi városképre. Ezáltal a cél annak biztosítása, hogy Európa történelmi városai vonzóak legyenek az életkörülmények, munka és befektetés szempontjából, valamint teljes mértékben választ tudjanak adni a 21. századi és az azt követő globális kihívásokra.

További részletek:

- URBACT blog : <http://www.blog.urbact.eu/?p=259>
- HERO projekt aloldala

URBACT II

Az **URBACT** olyan tapasztalatcserét és tanulást támogató program, mely az európai fenntartható városfejlesztést segíti.

A program képessé teszi a városokat arra, hogy a főbb városi kihívásokra közösen megoldásokat dolgozzanak ki és az egyre komplexebb társadalmi változásokkal szembesülő városok központi szerepét megerősítse. Az URBACT segíti a városokat abban, hogy olyan új és fenntartható gyakorlati megoldásokat alakítsanak ki, melyek integrálják a gazdasági, társadalmi és környezeti dimenziót. Az URBACT lehetővé teszi a városok számára, hogy Európa-szerte megosszák a legjobb gyakorlati példákat és tapasztalatokat minden várospolitikában érintett szakemberrel. Az URBACT 255 várost, 29 országot és 5000 aktív résztvevőt jelent.

www.urbact.eu/project/

URBACT Nemzeti Terjesztési Pont:

VÁTI Nonprofit Kft.
Nemzetközi, Területpolitikai és Urbanisztikai Iroda

Ricz Judit

E-mail: jricz@vati.hu
Tel.: 06 1 2243251 Fax: 06 1 2243290
Web: <http://www.vati.hu/> és <http://www.eukn.hu/urbact.html>

